

Stopnie niepełnosprawności

- Osoby niepełnosprawne to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej, jeżeli uzyskały odpowiednie orzeczenie.

- Ze względu na warunki dotyczące ograniczeń i możliwości osób niepełnosprawnych można wyróżnić:
- Osoby z niepełnosprawnością sensoryczną: osoby niewidome i słabowidzące, osoby niesłyszące i słabosłyszące, osoby głuchoniewidome, osoby z niepełnosprawnością fizyczną: osoby z uszkodzonym narządem ruchu, osoby z przewlekłymi schorzeniami narządów wewnętrznych;

- Osoby z niepełnosprawnością psychiczną, w tym: osoby umysłowo upośledzone z niesprawnością intelektualną, osoby psychicznie chore z zaburzeniami osobowości i zachowania.
- Osoby z niepełnosprawnością złożoną, dotknięte więcej niż jedną niepełnosprawnością (Niepełnosprawność sprzężona).

niepełnosprawność sensoryczna

OSOBY NIEWIDOME I SŁABOWIDZĄCE

Osoby niewidome, to osoby, które urodziły się, jako niewidome lub utraciły wzrok przed 5-tym rokiem życia, a osoby ociemniałe, to te, które utraciły wzrok po 5-tym roku życia.

Wg. Światowej Organizacji Zdrowia:

Osobami niewidomymi są:

- osoby całkowicie niewidome - ostrość wzroku 0,00,
- osoby z ostrością wzroku nie większą niż 0,05, a więc osoby ze ślepotą umiarkowaną lub słabo wzrocznością głęboką,
- osoby z ograniczonym polem widzenia nie większym niż 20 stopni, niezależnie od ostrości wzroku (może być wyższa niż 0,05).

Osobami słabowidzącymi są osoby, u których ostrość wzroku wynosi od 0,05 do 0,3, a w znaczeniu szerokim do słabo widzących zalicza się także osoby ze słabo wzrocznością głęboką, zaliczone do osób niewidomych.

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM SŁUCHU

a) osoby niesłyszące, to osoby, które w ogóle nie reagują na bodźce akustyczne lub reagują tylko na bardzo silne (głośne) bodźce, które nie mają większego znaczenia praktycznego.

Są to głównie osoby z głębokim lub znacznym uszkodzeniem słuchu, którego nie można w ogóle skompensować lub można go zmniejszyć tylko w niewielkim stopniu - poprzez używanie wzmacniających dźwięki aparatów słuchowych.

Osoby z tej grupy słyszą na tyle źle, że naturalne kontakty społeczne z osobami słyszącymi stają się poważną trudnością. Tym bardziej, że ich mowa jest zwykle niewyraźna i trudna do zrozumienia przez otoczenie. Dlatego też, na ogół porozumiewają się za pomocą języka migowego i odczytywania mowy z ust.

b) osoby niedosłyszące, to osoby, u których ubytek słuchu waha się zwykle między 35 a 69 dB. Niedosłuch oznacza bowiem jedynie pogorszone zdolności słyszenia dźwięków.

Oznacza to, że słuch tych osób, mimo że jest uszkodzony i sprawia im trudność, to jednak z aparatami słuchowymi lub bez nich, umożliwia im rozumienie mowy drogą słuchową.

Mogą więc realizować się w społeczeństwie ludzie słyszających bez większych problemów.

Bariery związane z komunikacją interpersonalną są w tej grupie osób znacznie mniejsze niż w przypadku osób niesłyszących.

niepełnosprawność motoryczna

niepełnosprawność motoryczna

Osoby z uszkodzeniem narządu ruchu

Światowa Organizacja Zdrowia podaje liczne i bardzo szczegółowe rodzaje uszkodzeń poszczególnych części narządów ruchu. Uogólniając można sprowadzić je do trzech grup:

1. uszkodzenia i braki w anatomicznej strukturze narządów ruchu
2. zaburzenia czynności motorycznych przy nienaruszeniu anatomicznej struktury narządów ruchu
3. deformacje narządów ruchu powodujące równocześnie zaburzenia czynności motorycznych

(Sowa, 1997)

niepełnosprawność motoryczna

Podział ze względu na pochodzenie:

1. Dysfunkcje pochodzenia mózgowego – DPM, porażenia, niedowłady po wylewach do mózgu, zespoły ruchów mimowolnych i zaburzenia koordynacji ruchowej (dysfunkcje neurologiczne)

2. Dysfunkcje pochodzenia rdzeniowego, które są następstwem np. choroby Heinego–Mediny, rozszczepu kręgosłupa, urazu kręgosłupa i rdzenia lub postępującego zaniku mięśni czy dystrofii mięśniowej

3. Dysfunkcje układu kostno-stawowego np. zwichnięcie stawu biodrowego, stopa końsko-szpotawa, schorzenia reumatyczne.

4. Braki kończyn – wrodzone lub stany po amputacji

Czynniki powodujące schorzenia narządu ruchu: czynniki genetyczne, choroby i urazy.

niepełnosprawność umysłowa

niepełnosprawność umysłowa

Wg. Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) upośledzenie umysłowe jest to istotne obniżenie ogólnego poziomu funkcjonowania intelektualnego oraz trudności w zachowaniu przystosowawczym, występujące przed 18 rokiem życia. Upośledzenie umysłowe spowodowane jest pewnymi organicznymi i funkcjonalnymi zmianami w mózgu, zwłaszcza w korze mózgowej.

Przyczyny pierwotne (czynniki genetyczne):

- choroby monogenowe czyli jednoczynnikowe - Stwardnienie guzowate, Fenylketonuria, Galaktozemia,
- abberacje chromosomowe - Zespół Downa, Zespół Williama,
- choroby poligenowe czyli wieloczynnikowe - otwarte wady cewy nerwowej takie jak bezmózgowie, rozszczep kręgosłupa z przepukliną oponowo – rdzeniową.

Przyczyny wtórne - czynniki, które mają wpływ na korę mózgową:

- przed urodzeniem dziecka,
- w czasie porodu,
- po urodzeniu dziecka.

Osoby upośledzone umysłowo, w zależności od stopnia upośledzenia (określonego na podstawie klasyfikacji opartej na litorazie Inteligencji (Wechsler – średnia 100 i odchylenie standardowe 15) dzieli się na:

a) lekko upośledzone umysłowo lub upośledzone umysłowo w stopniu lekkim (II 69 – 55)

b) umiarkowanie upośledzone umysłowo lub upośledzone umysłowo w stopniu umiarkowanym (II 54 – 40)

c) znacznie upośledzone umysłowo lub upośledzone umysłowo w stopniu znacznym (II 39 – 25)

d) głęboko upośledzone umysłowo lub upośledzone umysłowo w stopniu głębokim (II poniżej 25)